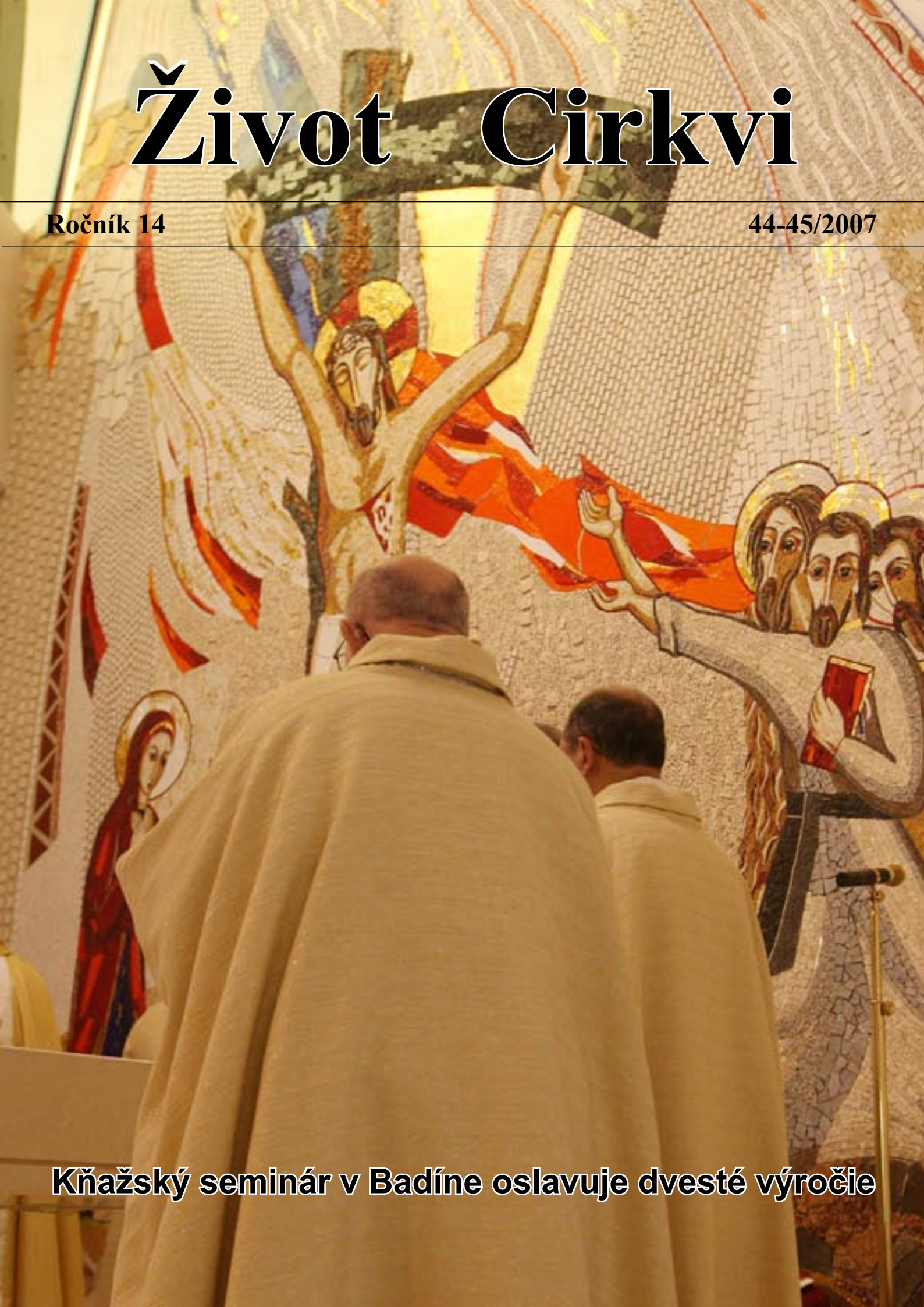

Život Cirkvi

Ročník 14

44-45/2007

Kňazský seminár v Badíne oslavuje dvesté výročie

Čo s imigrantmi v Európe

Stalo sa to len pred týždňom. Štyridsaťsedemročnú Giovannu Reggiani prepadol na rímskom predmestí rumunský prisťahovalec. Znásilnil ju a dobil na smrť. Táto tragédia vyvolala okamžitú reakciu zo strany talianskych úradov. Nebolo to len odsúdenie krvavého činu. Vláda rýchlo prijala nariadenie, ktoré umožňuje vypovedať z krajiny cudzincov, ak ich polícia označí za hrozbu pre verejnosť a nájde sa sudca, ktorý to podpíše. Brutálna vražda vyvolala v Taliansku veľké rozhorčenie. Nahnevaná mládež pri jednom z nákupných centier zbila skupinu Rumunov. Predák opozície Silvio Berlusconi dokonca hovoril o zatvorení hraníc pre rumunských prisťahovalcov. Situácia však nie je taká jednofarebná. Len nedávno prezident Napolitano otvorene povedal, že talianska ekonomika by bez imigrantov nefungovala. A prisťahovalci na Apeninskom polostrove, to zďaleka nie sú len Rumuni, ktorí využili vstup do Európskej únie na sťahovanie do západnej časti kontinentu. Na predmestiach Ríma žije veľa Afričanov i obyvateľov Ázie. Oficiálne sa v Taliansku prihlásilo k pobytu asi pol milióna Rumunov. Predpokladá sa, že raz toľko ich tu žije nelegálne. Pre tieto súvislosti sa očakáva v Ríme ešte v tomto týždni stretnutie s rumunským premiérom, aby riešili napätú situáciu.

Na posledné udalosti zareagovala aj Katolícka cirkev. Hovorca Svätej Stolice Frederico Lombardi pre jednu z tlačových agentúr povedal, že akty násilia a xenofóbie sú jednoducho neakceptovateľné a nemožno kriminalizovať celý národ. Táto poznámka sa týka oboch strán. Posledné udalosti v Ríme však znova otvorili otázku prítomnosti imigrantov na starom kontinente. Rumuni nie sú klasickým príkladom, keďže patria do Európskej únie. Je však pravdou, že rozdiely medzi starými a novými členmi v rámci zoskupenia sú veľké. Tisíce Rumunov opúšťajú vlasť preto, lebo hľadajú lepší život niekde inde. Dôvody migrácie ľudí z Balkánu a povedzme Afričanov či Ázijcov do Európy sú teda väčšinou rovnaké. Snaha nájsť si prácu, žiť lepšie a pomôcť tým, čo zostali doma.

Len nedávno prišla Európska únia s návrhom zaviesť tzv. modré karty. Tento systém by umožňoval regulovaný vstup cudzincov na jej územie. Prednosť by mali kvalifikované pracovné sily či vysokoškolskí vzdelaní ľudia. Ak sa na tento návrh dívame len z ekonomického hľadiska, musíme súhlasiť. Európa starne a rozvíjajúca sa ekonomika potrebuje milióny nových zamestnancov. Už dnes je jasné, že domáce obyvateľstvo to nebude. Avšak toto pragmatické riešenie nerieši hlavný problém, a tým je vymieranie európskych

národov. Spolu s nami vymiera aj naša kultúra, ktorá má hlboké kresťanské korene. Klášť na prvé miesto hospodársky blahobyť znamená ignorovať stratu vlastnej identity. Možno si povieme, že Slovákov sa to netýka. Naša krajina zažíva ekonomický boom, ľudia majú viac peňazí a chcú si užívať. Treba povedať, že túžba po stále vyššom životnom štandarde často nezdravo určuje naše správanie. Zdá sa, že pre väčšinu Európanov je možný zánik vlastnej kultúry banalitou. V rámci ideológie multikulturalizmu sa hovorí o rovnosti kultúr. Náboženstvo a kultúra idú spolu ruka v ruku. Akákoľvek civilizácia môže prežiť len vtedy, ak si váži samú seba a vie oceniť svoju výnimočnosť. Európania už stratili tento pud sebazáchovy. Bolo by zbytočné stále opakovať slová o kultúre, ktorá je na starom kontinente poznačená hedonizmom a morálnym relativizmom. Ideme z kopca a tento pád nadol sprevádzajú nemalé problémy.

Každý človek má právo hľadať šťastie. Najmä ak pochádza z krajiny, kde možnosti dôstojne žiť sú obmedzené. Nečudujme sa tisícim Afričanom, ktorí natlačení na malých člnoch smerujú k talianskym brehom a pritom riskujú svoje životy. Zúbožení Indovia a Pakistanci v kamiónoch prichytení na hraniciach si často zaslúžia ľútosť. Začiatkom jesene sa jedna Afgánka s tromi malými deťmi pokúsila sama prejsť cez Beskydy z Ukrajiny do Poľska. Dve z nich tento niekoľkodňový pochod v studenom počasí neprežili. Ona s ďalším dieťaťom sa zachránili len zázrakom. Svätý Otec Benedikt XVI. často hovorí o utečencoch a veriacim odkazuje, aby ich prijali a pomáhali im. Veď koniec koncov aj členovia Svätej rodiny boli v Egypte len cudzincami. Uchytiť sa v zahraničí nie je ľahké. Prílev utečencov do Európy, a je jedno z akých dôvodov, nastavuje zrkadlo našej mentalite. Európska kultúra je podlomená. Už ju neživí životodarné kresťanstvo, chýba viera vo vlastné schopnosti a presvedčenie o sile pravdy. Preto nedokážeme reagovať na rastúce mešity po celej Európe. Našou hlavnou starosťou je mať sa dobre, a tak radšej pripravujeme modré karty.

Ľuďom v núdzi treba pomáhať. Prichádzajúci imigranti môžu byť v mnohom príkladom. Starostlivosť o rodinu, ochota prijať deti, súdržnosť a snaha o zachovanie identity. Pápež Benedikt XVI. neustále žiada verejné authority, aby podporovali rodiny. Oni neraz váhajú, akoby pochybovali o zmysle takýchto iniciatív. Pohľad na imigrantov však jasne ukazuje, že usporiadaná rodina je najlepším miestom na život. Na prežitie náboženstva a kultúry. Na rast jednotlivca i celých národov.

RV, Anton Ziolkovský

Benedikt XVI.: Motto sv. K. Boromejského spočívalo v jedinom slove: Humilitas (Pokora)

Vatikán (4. novembra, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 4. novembra napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra vo Vatikáne modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,

dnešná liturgia nám predkladá na meditáciu známy evanjeliový príbeh stretnutia Ježiša so Zachejom v Jerichu. Kto bol Zachej? Bol to bohatý muž, ‚colník‘, teda vyberač daní pre rímsky štát, a preto považovaný za verejného hrišnika. Keď sa dozvedel, že Ježiš prechádza Jerichom, pocítil v sebe veľkú túžbu vidieť ho, a keďže bol nižšej postavy, vyliezol na strom. Ježiš sa práve pod týmto stromom zastavil a zavolať ho po mene: ‚Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!‘ (Lk 19, 5).

Aké hlboké poslanstvo je v tejto jednoduchej vete! ‚Zachej‘: Ježiš oslovuje menom človeka, ktorým všetci opovrhujú. ‚Dnes‘: Áno, práve teraz nadišla chvíľa jeho spásy. ‚Musím zostať‘: Prečo ‚musím‘?

Lebo nebeský Otec, bohatý na milosrdenstvo, chce, aby Ježiš išiel hľadať ‚a zachrániť, čo sa stratilo‘ (Lk 19, 10).

Milosť tohto nepredvídateľného stretnutia úplne zmenila Zachejov život: ‚Pane,‘ vyznal Ježišovi, ‚polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne‘ (Lk 19, 8). Evanjelium znovu potvrdzuje, že láska vychádzajúca z Božieho srdca a pôsobiaca v srdci človeka je silou, ktorá obnovuje svet.

Táto pravda sa osobitne zrkadlí vo svedectve svätca, ktorého pamiatka pripadá na dnešný deň, Karola Boromejského, milánskeho arcibiskupa. Žil v 16. storočí a pre svoju lásku, pravé učenie, apoštolskú horlivosť a predovšetkým modlitbu je vzorom príkladného pastiera. ‚Duše,‘ hovorieval, ‚sa získavajú na kolenách.‘ Už vo veku 25 rokov bol vysvätený za biskupa. Počas svojho života zaviedol do praxe učenie Tridentského koncilu, ktorý kňazom

nariadil zdržiavať sa vo svojich diecézách, a úplne sa oddal ambroziánskej cirkvi: trikrát ju s osobitnou pozornosťou navštívil, zvolal šesť provinčných a jedenásť diecéznych synod. Zakladal semináre na formáciu novej generácie kňazov, budoval nemocnice a celý svoj rodinný majetok použil na službu chudobným. Bránil práva Cirkvi proti mocipánom, obnovil rehoľný život a založil novú kongregáciu pre svetských kňazov, tzv. oblátov. V roku 1576, keď v Miláne zúrilo mor, navštevoval a utešoval chorých a rozdal im všetok svoj majetok. Jeho motto spočívalo v jedinom slove: Humilitas (Pokora). Pokora ho podobne ako Pána Ježiša viedla k tomu, aby sa zriekol seba samého a stal sa služobníkom všetkých.

V tejto súvislosti si spomínam aj na môjho cteného predchodcu Jána Pavla II., ktorý s úctou nosil jeho meno. Zverme orodovaniu sv. Karola všetkých biskupov na celom svete a ako vždy zároveň prosíme o nebeskú ochranu Najsvätejšiu Máriu, Matku Cirkvi.“

-ls/- snímka -pz-

Svätý Otec apeluje na mierové riešenie rozporov medzi Turkami a Kurdmi na severe Iraku

Vatikán (5. novembra, RV) – V nedeľu na poludnie sa modlitbu Anjel Pána na Námestí sv. Petra vo Vatikáne spolu s pápežom Benediktom XVI. prišlo pomodliť asi 50 tisíc veriacich. Súčasťou príhovoru Svätého Otca bolo aj vyjadrenie znepokojenia nad napätou situáciou medzi Turkami a Kurdmi na severe Iraku:

„Správy posledných dní, ktoré sa týkajú diania na území medzi Tureckom a Irakom, sú pre mňa aj pre všetkých dôvodom k obavám. Túžim preto povzbudiť každé úsilie o dosiahnutie mierového riešenia problémov, ktoré s v poslednom čase vyskytli medzi Tureckom a irackým Kurdistanom. Nemôžem zabudnúť ani na to, že sa v tejto oblasti nachádza veľa obyvateľov, ktorí tu

našli útočisko na úteku pred neistotou a terorizmom, ktorý v týchto rokoch robí život v Iraku ťažkým. Práve s ohľadom na dobro tohto obyvateľstva, ku ktorému patrí aj veľa kresťanov, pevne dúfam, že sa všetky strany budú podieľať na nájdení mierového riešenia. Okrem toho dúfam, že vzťahy medzi migrantmi a miestnym obyvateľstvom sa budú rozvíjať v duchu vysoko mravnej civilizácie, ktorá je ovocím duchovných a kultúrnych hodnôt každého národa a krajiny. Kiežby tí, ktorí sú zodpovední za bezpečnosť a pohostinnosť, dokázali využívať účinné prostriedky k zaručeniu práv a povinností, ktoré sú základom každého skutočného spolužitia a stretávania medzi národmi.“

-dj-

Generálna audiencia Benedikta XVI. Svätý Maxim z Turína

Drahí bratia a sestry!

Po sv. Ambrózovi aj ďalší z cirkevných otcov rozhodujúcim spôsobom prispeli k rozšíreniu a upevneniu kresťanstva na prelome 4. a 5. storočia v severnej Itálii. Bol to sv. Maxim, ktorý sa v roku 398, rok po smrti sv. Ambróza, stal biskupom v Turíne.

Máme o ňom len málo správ. Dochovala sa vlastne len jedna zbierka jeho približne deväťdesiatich homílií (Sermoni). Zrači sa v nich hlboký a živý vzťah biskupa so svojím mestom, ktorý dosvedčuje zjavné spojenie medzi Maximovou a Ambrózovou biskupskou službou.

Maximovi sa tvárou v tvár vážnym napätiam doby, ktoré narúšali usporiadané občianske spoluzitie, podarilo združiť okolo svojej osoby pastiera a učiteľa tamojšieho kresťanského ľudu. Mesto ohrozovali potulné hordy barbarov, ktorí prenikali cez východné priesmyky a smerovali až k západným Alpám. Turín preto neprestajne strážil vojenské posádky a v kritických chvíľach poskytoval útočisko obyvateľstvu utekajúcemu z vidieka a z nechránených miest.

Maximove vystúpenia v tejto situácii svedčia o jeho úsilí reagovať na občiansky úpadok a nespornosť. Hoci je ťažké určiť sociálnu skladbu adresátov jeho homílií, zdá sa, že Maxim – v úsilí vyhnúť sa riziku, že jeho kázne budú príliš všeobecné – sa osobitne obracal na vybrané jadro kresťanskej komunity v Turíne tvorené bohatými zemepánmi, ktorí mali majetky na turínskom vidieku a domy v meste. Bolo to jasné pastoračné rozhodnutie biskupa, ktorý usúdil, že takéto kázne budú najúčinnnejšie, ak si má udržať a posilniť svoj vzťah s ľuďmi.

Na objasnenie toho, aká bola Maximova služba v meste z tohto pohľadu, možno ako príklad uviesť 17. a 18. homíliu, v ktorých sa venoval stále aktuálnej téme bohatstva a chudoby v kresťanských komunitách. Mesto sa aj v tejto oblasti zmietať vo vážnych napätiach. Bohatstvo sa hromadilo a utajovalo. „Jeden nemyslí na núdzu druhého,“ horko konštatoval biskup v 17. homílii. „Mnohí kresťania totiž nielenže nerozdeľujú vlastné veci, ale aj lúpia veci druhých. Ako vravím, nahromadené peniaze nielenže neprinášajú k nohám apoštolov, ale ešte aj odťahujú od nich kňazov svojich bratov, ktorí hľadajú pomoc.“ A uzatvára: „V našom meste sú mnohí hostia a pútnici. Robte, čo ste sľúbili,“ keď ste prijali vieru, „aby vám nebolo povedané to, čo bolo povedané Ananiášovi: ‚Neklamali ste ľuďom, ale Bohu‘“ (Sermon 17, 2 – 3).

V nasledujúcej 18. homílii Maxim pranieňuje opakované formy priživovania sa na nešťastí druhých. „Povedz mi kresťan,“ karhá biskup svojich veriacich, „povedz mi, prečo si vzal korisť, ktorú lupiči opustili? Prečo si do svojho domu priniesol ‚tovar‘, ak je podľa tvojej vlastnej mienky roztrhaný a nakazený? Možno si hovoríš,“ pokračuje, „že si si ho kúpil, a preto si myslíš, že sa tak vyhneš obvineniu z chamtivosti. No takýto spôsob nadobúdania vecí nemožno prirovnávať k nákupu. Nakupovať je dobrá vec, no v čase mieru to, čo sa predáva slobodne, nie počas rabovania to, čo bolo ulúpené... Ako kresťan a ako občan koná ten, kto nakupuje, aby to vracal späť“ (Sermon 18, 3). Bez toho, aby to príliš zdôrazňoval, Maxim vo svojej reči hlása hlboký vzťah medzi povinnosťami kresťana a povinnosťami občana. V jeho očiach žiť kresťanský život značí vziať na seba aj občianske záväzky. A naopak, každý kresťan, ktorý „by sa mohol živiť svojou prácou, no radšej ako divoká šelma uchmatne korisť druhého“, ktorý „strojí úklady svojmu bližnému a každý deň sa pokúša narušiť cudzie hranice a zmocniť sa ich plodov“, sa nepodobá líške, ktorá drhne sliepky, ale vlkovi, ktorý sa vrhá na prasce (Sermon 41, 4).

Vzhľadom na prezieravý postoj, ktorý zaujal Ambróz, aby ospravedlnil svoju povestnú iniciatívu zameranú na vykúpenie vojnových zajatcov, sa jasne vynárajú historické zmeny, ktoré prenikli do vzťahu biskupa a občianskych inštitúcií. Keďže občianske autority Rímskeho impéria zlyhali, Maxim, opierajúc sa o vtedajšie zákony povzbudzujúce kresťanov, aby vykupovali zajatcov, sa cítil celkom oprávnený osobne vykonávať kontrolnú moc nad mestom v tomto duchu. Táto moc sa neskôr stala ešte širšou a účinnejšou, až nahradila nečinné magistráty a občianske inštitúcie. Maxim sa v tejto situácii usiloval nielen roznieť vo veriacich tradičnú lásku k občianskej vlasti, ale hlásal aj striktnú povinnosť podriať sa daňovej povinnosti, akokoľvek by sa zdala ťažká a nepríjemná (Sermon 26, 2). Skrátka, tón a obsah jeho homílií svedčia o zrelom vedomí politickej zodpovednosti biskupa v špecifických dejinných okolnostiach. Je „hliadkou“ dohliadajúcou na mesto. Kto iný by mohol byť touto hliadkou, pýta sa Maxim v 92. homílii, „ak nie blažení biskupi, ktorí sú na obranu ľudu takpovediac umiestnení na vysokej skale múdrosti, už zďaleka vidia prichádzajúce zlá?“ V 89. homílii biskup svojim veriacim vysvetľuje úlohy biskupov. Využíva pritom jednoduché prirovnanie medzi úlohou biskupa

a úlohou včely: Aj biskupi, „podobne ako včely“, hovorí, „zachovávajú čistotu tela, predkladajú pokrm večného života, používajú žihadlá zákona. Sú čistí, aby posväcovali, sladkí, aby posilňovali, prísni, aby trestali“. Takto Maxim opisuje úlohu biskupa vo svojej dobe.

Napokon aj historická a literárna analýza poukazujú na rastúce vedomie politickej zodpovednosti cirkevnej autority v situácii, v ktorej prakticky nahrádzala občiansku. Toto je vývojová línia služby biskupa v severozápadnej Itálii počínajúc Eusebiom, ktorý býval vo svojom Vercelli „ako mních“, až po Maxima z Turína, ktorý bol „ako ranná stráž“ postavený na najvyššej skale mesta.

Je zrejmé, že dnes sú historické, kultúrne a spoločenské podmienky úplne iné. Súčasná situácia je skôr taká, ako ju opísal môj ctený predchodca pápež Ján Pavol II. v posynodálnej exhortácii *Ecclesia in Europa*, kde poskytol podrobnú analýzu výziev a znamení nádeje pre dnešnú Cirkev v Európe (6 – 22). Odhliadnuc od zmenených podmienok, povinnosti veriaceho voči jeho mestu a vlasti v každom prípade naďalej ostávajú v platnosti. Prelínanie sa povinností „čestného občana“

a „dobrého kresťana“ nie je vôbec minulosťou.

Na záver chcem pripomenúť to, čo hovorí pastoračná konštitúcia *Gaudium et spes*, aby som objasnil jeden z najdôležitejších aspektov jednoty života kresťana - súlad medzi vierou a správaním, medzi evanjeliom a kultúrou. Koncil povzbudzuje veriacich, aby „sa usilovali verne si plniť svoje pozemské povinnosti a dali sa pritom viesť duchom evanjelia. Nemajú pravdu tí, čo vediac, že nemáme tu trvalého miesta, ale že si hľadáme budúce, sa nazdávajú, že môžu zanedbávať svoje pozemské povinnosti, pričom im uniká, že práve viera ich k nim ešte viac zaväzuje, v súlade s povolaním, ktorého sa každému dostalo“ (43).

Podľa učenia sv. Maxima a mnohých ďalších cirkevných otcov si osvojme želanie koncilu, aby veriaci čoraz väčšmi túžili „vykonávať všetku pozemskú činnosť, spojac svoje ľudské, rodinné, profesionálne, vedecké a technické úsilie v jedinú životnú syntézu s náboženskými hodnotami, pod ktorých najvyšším vedením sa všetko uvádza do súladu na Božiu slávu“ (tamže) a tak aj pre dobro ľudstva.

Z taliančiny preložila Mária Spišia-

Generálna audiencia Benedikta XVI. Svätý Hieronym

Drahí bratia a sestry!

Dnes upriamime pozornosť na sv. Hieronyma, cirkevného otca, ktorý vo svojom živote dal ústredné miesto Biblii. Preložil ju do latinského jazyka, komentoval ju vo svojich dielach, no predovšetkým sa ju usiloval konkrétne žiť počas dlhého pozemského života, napriek svojej dobre známej prudkej a výbušnej povahe, ktorú mal od prírody.

Hieronym sa narodil v Stridone okolo roku 347 v kresťanskej rodine, ktorá mu zabezpečila solídne vzdelanie a poslala ho do Ríma na hlbšie štúdiá. V mladosti ho priťahoval svetský život (porov. Ep. 22, 7), no prevládla v ňom túžba a záujem o kresťanské náboženstvo.

Približne v roku 366 Hieronym prijal krst a vydal sa na cestu asketického života. Utiahol sa do Akviley, kde sa začlenil do skupiny horlivých kresťanov, ktorú označil za „chór blažených“ (*Chron. ad ann. 374*), zhromaždených okolo biskupa Valeriána. Potom sa vybral na Východ a žil ako pustovník v kalcidskej púšti južne od Aleppa (porov. Ep. 14, 10) a venoval sa dôkladnému štúdiu. Zdokonalil sa v gréčtine, začal študovať heb-

rejčinu (porov. Ep. 125, 12), prepisoval patristické kódexy a spisy (porov. Ep. 5, 2). Meditácia, samota a neustály kontakt s Božím slovom zvýšili jeho kresťanskú citlivosť. Bolestne naňho dolahlo bremeno jeho mladíckych nerozvážností (porov. Ep. 22, 7) a živo si uvedomil kontrast medzi pohanskou mentalitou a kresťanským životom. O tomto rozpore mal známe „videnie“, ktoré dramaticky a pôsobivo vyrozprával. Zdalo sa mu pri ňom, že ho pred Božou tvárou bičujú, lebo je „ciceroniánom, nie kresťanom“ (porov. Ep. 22, 30).

V roku 382 sa presťahoval do Ríma, kde ho pápež Damaz, ktorý vedel, že má povest' askétu a poznal jeho odbornú spôsobilosť, prijal za svojho sekretára a poradcu. Povzbudil ho, aby sa z pastoračných a kultúrnych dôvodov podujal na nový latinský preklad biblických textov.

Niektorí ľudia z rímskych aristokratických kruhov, predovšetkým urodzené dámy Paola, Marcella, Asella, Lea a iné, ktoré túžili vydať sa na cestu kresťanskej dokonalosti a prehĺbiť si poznanie Božieho slova, si ho zvolili za duchovného vodcu a učiteľa metodického prístupu k posvätným textom. Tieto urodzené dámy sa tiež naučili po grécky a po hebrejsky.

Po smrti pápeža Damaza v roku 385 Hieronym odišiel z Ríma a vydal sa na púť. Najskôr do Svätej zeme, tichého svedka Kristovho pozemského života, potom do Egypta, vyvolenej krajiny mnohých mníchov (porov. *Contra Rufinum* 3, 22; Ep. 108, 6 – 14). Napokon sa v roku 386 usadil v Betleheme, kde bol z veľkodušnosti urodzenej Paoly postavený mužský a ženský kláštor a „so spomienkou na Máriu a Jozefa, ktorí sa nemali kde uchýliť“ aj útulok pre pútnikov prichádzajúcich do Svätej zeme (Ep. 108, 14).

Hieronym zostal v Betleheme až do smrti a neustále intenzívne pracoval: komentoval Božie slovo, obhajoval vieru, rázne oponoval rozličným bludom, povzbudzoval mníchov k dokonalosti. Mladých študentov učil o klasickej a kresťanskej kultúre a pastoračne sa venoval pútnikom, ktorí navštevovali Svätú zem. Zomrel vo svojej cele neďaleko Jaskyne narodenia 30. septembra 419 alebo 420.

Literárna príprava a rozsiahle vzdelanie umožnili Hieronymovi zrevidovať a preložiť mnoho biblických textov, čo predstavuje pre latinskú Cirkev i pre západnú kultúru veľmi cenné dielo. Na základe pôvodných gréckych a hebrejských textov a vďaka porovnaniu s predchádzajúcimi verziami vykonal revíziu štyroch evanjelií v latinskom jazyku, ďalej revíziu Knihy žalmov a veľkej časti Starého zákona. S prihliadaním na hebrejský originál a na Septuagintu, klasickú grécku verziu Starého zákona pochádzajúcu z predkresťanskej doby, ako aj na predošlé latinské verzie mohol Hieronym – neskôr spolu s ďalšími spolupracovníkmi – ponúknuť lepší preklad, takzvanú Vulgátu, teda „oficiálny“ text latinskej Cirkvi, uznaný za taký na Tridentском koncile, ktorý aj po nedávnej revízii zostáva „oficiálnym“ textom latinskej Cirkvi.

Zaujímavé je poukázať na kritériá, ktorých sa veľký biblista pridržal pri svojej prekladateľskej práci. Sám ich objasňuje, keď hovorí, že zachováva dokonca aj poradie slov Svätého písma, lebo v Písme je „aj poradie slov tajomstvom“ (Ep. 57, 5), teda zjavením. Okrem toho kladie dôraz aj na nutnosť vracať sa k pôvodným textom: „Kedykoľvek sa vynorí nejaká diskusia medzi latinskými prekladateľmi o Novom zákone pre odlišné verzie rukopisov, siahame po origináli, teda po gréckom texte, v ktorom bola napísaná Nová zmluva. Rovnako ak sú rozdiely medzi gréckymi a latinskými textami Starého zákona, odvolávame sa na pôvodný, hebrejský text. Tak môžeme všetko, čo vychádza z prameňa, opäť nachádzať v potokoch“ (Ep. 106, 2).

Hieronym mnohé biblické texty aj komentoval. Podľa neho majú komentáre ponúkať viaceré názory, „aby obozretný čitateľ po prečítaní rozličných vysvetlení a po oboznámení sa s viacerými

mi názormi, medzi ktorými volí, mohol posúdiť, ktoré z nich sú najprijateľnejšie, a ako skúsený zmenárnik odmietnuť falošnú mincu“ (*Contra Rufinum* 1, 16).

Hieronym sa rozhodne staval proti heretikom, ktorí napádali tradíciu a vieru Cirkvi. Poukázal aj na význam a hodnotu kresťanského písomníctva, ktoré sa už stalo skutočnou kultúrou, porovnateľnou s klasickou. Hieronym to urobil v diele *De viris illustribus* (O slávnych mužoch), v ktorom predstavuje životopisy vyše stovky kresťanských autorov. Napísal tiež životopisy mníchov, ktorými – popri duchovných profiloch – objasňoval aj mníšsky ideál. Okrem toho preložil rôzne diela gréckych autorov. A napokon vo svojej zbierke listov *Epistolarium*, majstrovskom diele latinskej literatúry, Hieronym prejavuje svoje charakteristické črty vzdelanca, askétu a duchovného vodcu.”

A čo sa môžeme od sv. Hieronyma naučiť my? Zdá sa mi, že predovšetkým milovať Božie slovo vo Svätom písme. Sv. Hieronym hovorí: „Nepoznať Písma znamená nepoznať Krista.“ Preto je dôležité, aby každý kresťan žil v kontakte a v osobnom dialógu s Božím slovom, ktoré nám bolo darované vo Svätom písme. Tento náš dialóg s ním musí mať vždy dva rozmery: na jednej strane to musí byť osobný dialóg, lebo Boh hovorí cez Sväté písmo s každým z nás a pre každého z nás má posolstvo. Sväté písmo máme čítať nielen ako slová z minulosti, ale ako Božie slovo, ktoré sa obracia aj na nás, a usilovať sa pochopiť, čo nám Pán chce povedať. Aby sme neupadli do individualizmu, musíme mať na pamäti, že Božie slovo sme dostali práve na to, aby sme budovali spoločenstvo, aby sme sa zjednotili v pravde na našej ceste k Bohu. Teda hoci Božie slovo vždy zostáva osobným slovom, je aj slovom na budovanie spoločenstva, buduje Cirkev. Preto ho musíme čítať vždy v spoločenstve so živou Cirkvou. Privilegovaným miestom na čítanie a počúvanie Božieho slova je liturgia, v ktorej slávením Božieho slova a slávením prítomnosti Kristovho tela vo sviatosti uskutočňujeme Božie slovo v našom živote a sprítomňujeme ho medzi nami. Nikdy nesmieťme zabudnúť na to, že Božie slovo je nadčasové. Ľudské názory prichádzajú a odchádzajú. To, čo je dnes supermoderné, zajtra bude zastarané. Božie slovo je však slovom večného života, nosí v sebe večnosť, platí vždy. Ak teda v sebe nosíme Božie slovo, nosíme v sebe večnosť, večný život.

Uzavriem preto slovami sv. Hieronyma sv. Pavlínovi z Noly. Významný exegéta v nich vyjadruje práve tú skutočnosť, že v Božom slove prijímame večnosť, večný život. Sv. Hieronym hovorí: „Usilujme sa naučiť sa na zemi tie pravdy, ktorých pevnosť pretrvá aj v nebi“ (Ep. 53, 10).

Z taliančiny preložila Mária Spišiaková

Svätá omša za zosnulých kardinálov a biskupov

Vatikán (5. novembra, RV) – Svätý Otec v pondelok o 11.30 hod. v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne celebroval svätú omšu za zosnulých kardinálov a biskupov, ktorých si Boh povolal počas uplynulého roka. Vo svojej homílii sa vrátil k vete z Evanjelia podľa Jána: „Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja“ (Jn 17,24) a poukázal na to, že táto veta platí pre Kristových učeníkov všetkých čias, čo dokazuje ďalší evanjeliový citát: „Neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa“ (Jn 17,20).

„Tých, ktorých si mi dal“: To je pekná definícia kresťana ako takého a zjavne ju je možné aplikovať výnimočným spôsobom na všetkých, ktorých si Boh Otec vyvolil spomedzi veriacich a určil ich, aby nasledovali zblížšia jeho Syna. Vo svetle týchto Pánových slov si obzvlášť spomíname na ctíhodných bratov, za ktorých obetujeme túto Eucharistiu. Sú to ľudia, ktorých Otec „daroval“ Kristovi. Vybral ich zo sveta, toho „sveta“, ktorý „ho nepoznal“ (Jn 17,25) a povolal ich, aby sa stali Ježišovými priateľmi. Toto bolo najcennejšou milosťou celého ich života. Istotne to boli ľudia z rozdielnymi vlastnosťami, či už pre ich osobné skúsenosti, lebo pre rôzne úrady, ktoré zastávali; všetci však mali spoločnú tú najväčšiu vec priateľstvo s Pánom Ježišom.“

-dj-

Benedikt XVI.: Svätosť nie je len výsadou vyvolených, je to úloha kresťana a každého človeka!

„Milí bratia a sestry!

Pri dnešnej slávnosti Všetkých svätých presahuje naše srdce hranice času a priestoru a rozrastá sa do nebeských rozmerov. V začiatkoch kresťanstva nazývali členov Cirkvi aj „svätými“. V Prvom liste Korint'anom sa napríklad sv. Pavol obracia na tých, „čo vzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste“ (1 Kor 1, 2). Kresťan je vlastne už svätý, pretože krst ho zjednocuje s Ježišom a jeho veľkonočným tajomstvom, zároveň sa ním však musí neustále stávať tým, že sa mu čoraz viac vnútorne pripodobňuje. Mnohí si často myslia, že svätosť je výsadou rezervovanou len pre vyvolených. Stať sa svätým je však v skutočnosti úlohou každého kresťana, vlastne by sme mohli povedať každého človeka! Apoštol píše, že Boh „nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním“ a ešte pred stvorením sveta si nás vyvolil, „aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske“ (Ef 1, 3

- 4). Všetky ľudské bytosti sú povolané k svätosti, ktorá spočíva v tom, že žijú ako Božie deti v tej „podobe“ s ním, podľa ktorej boli stvorení. Všetky ľudské bytosti „sú“ Božie deti a všetci sa prostredníctvom namáhavej cesty slobody „musia“ stať tými, ktorými sú. Všetkých Boh pozýva, aby sa stali súčasťou jeho svätého ľudu. „Cesta“ je Kristus, Syn, Boží Svätý: nik nepríde k Otcovi, iba cez neho (porov. Jn 14, 6).

Cirkev múdro zaradila tesne po sebe slávnosť Všetkých svätých a Spomienku na všetkých verných zosnulých. K našej modlitbe na oslavu Boha a na úctu blažených duší, ktoré nám dnešná liturgia predstavuje ako „veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať, zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov“ (Zjv 7, 9), sa pripája modlitba za tých, ktorí nás predišli na ceste z tohto sveta do večnosti. Práve im venujeme zajtra našu osobitnú modlitbu a za nich budeme sláviť eucharistickú obeť. Cirkev nás však prakticky každý deň pozýva, aby sme sa za nich modlili a obetovali za nich aj svoje každodenné utrpenia a ťažkosti, aby boli očistení a mohli sa vo večnosti tešiť z Pánovho svetla a pokoja.

Uprostred zástupu svätých žiari Panna Mária, „pokorná a najvyššia z bytostí“ (Dante: *Nebo*, XXXIII, 2). Ak vložíme svoju ruku do jej dlane, budeme smelšie kráčať po ceste svätosti. Jej zverme naše každodenné úsilie a prosíme ju dnes aj za našich drahých zosnulých v dôverčivej nádeji, že sa jedného dňa všetci spoločne stretne v slávnom spoločenstve svätých.“

-sg-

Benedikt XVI. sa prihovril katolíckym lekárikom

Vatikán (29. októbra, RV) – Biomedicínske vedy musia byť v službe človeku, nie naopak, to znamená „nie“ farmaceutickým pokusom na úkor dobra liečenej osoby a „áno“ solidárnemu prístupu k liečebným postupom pre chudobné krajiny, ako aj k výhrade svedomia, keď toto svedomie zabraňuje poskytovať abortívne produkty, alebo tie, ktoré sú zamerané na eutanáziu. O tieto body oprel pápež Benedikt XVI. pondelkový prihovor k účastníkom Medzinárodného kongresu lekárikov, ktorý sa koná v týchto dňoch v Ríme. Ako Svätý Otec zdôraznil, „žiadna osoba nesmie byť vnímaná ľahkomyselným spôsobom iba ako nejaký objekt na uskutočnenie terapeutických experimentov, tie sa naopak musia uskutočňovať podľa presných pravidiel, rešpektujúcich základné etické normy. Akýkoľvek liečebný zákrok, alebo experiment, musí mať za cieľ uzdravenie osoby a nie iba progresívny vedecký pokrok. Pretože akokoľvek dobrý výskum pre ľudstvo nemôže byť uskutočnený na úkor dobra liečených osôb.“ Pápež na záver prihovoru povzbudil lekárikov, aby svoje povolanie vykonávali v súlade s vierou a aby ľudsky a morálne podporovali pacientov.

-dj-

Svätý Otec členom hnutia Nové rodiny: „Vaša práca je úsilím tichej a hlbkej evanjelizácie“

Vatikán (3. novembra, RV) – Svätý Otec dnes prijal na audiencii členov hnutia „Nové rodiny“, ktoré pôsobí v rámci Fokoláre a tvorí ho približne 800 tisíc rodín, pôsobiacich aktívne v cirkevnom živote v 182 krajinách. V príhovore pripomenul dôležitosť orientácie rodinnej pastorácie na štyri základné oblasti – spiritualitu, výchovu, solidaritu a spoločenské vzťahy. „Vaša práca je úsilím tichej a hlbkej evanjelizácie,“ zdôraznil Benedikt XVI., „ktorého cieľom je svedčiť o tom, že jedine rodinná jednota, dar Boha – Lásky, môže rodinu urobiť skutočným hniezdom lásky, útulným domovom a školou cností a kresťanských hodnôt pre deti“.

Svätý Otec spomenul v súvislosti s formáciou a poslaním kresťanskej rodiny apoštolskú exhortáciu Jána Pavla II. Familiaris consortio, kde sa píše, že „rodina dostáva poslanie strážiť, prejavovať a sprostredkovať lásku ako živú ozvenu a skutočnú účasť na Božej láske k ľudskému pokoleniu a na láske Krista Pána k Cirkvi, jeho neveste“ (Familiaris consortio 17). Benedikt XVI. sa dotkol aj témy stretnutia, ktoré sa nesie v zmysle hesla „Dom postavený na skale – žité evanjelium odpovedá na problémy rodiny súčasnosti“. Zdôraznil, že situácie, ktorým dnes rodina čelí v rámci rôznych kultúrnych kontextov, si vyžadujú prehlbovanie Božieho slova a načúvanie svedectvám, ktoré ukazujú, ako Duch Svätý pôsobí v srdciach a živote rodín, aj v situáciách, ktoré sú zložité. Na záver Svätý Otec účastníkov stretnutia povzbudil k tomu, aby boli svedkami lásky a kvasom a srdcom hnutia „Nové rodiny“.

-dj-

II. svetový kongres cirkevných inštitúcií v Ríme

Vatikán (7. novembra, RV) – Problémy a perspektívy ľudského rozvoja a prínos k celkovému pokoji vo svete – takýmto témam bude venované plenárne zasadnutie Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj a tiež II. svetový kongres cirkevných inštitúcií, ktorý bude od 20. – 24. novembra v Ríme. Práve dnes, 40 rokov od známej encykliky Pavla VI. sú podľa organizátorov stretnutia tieto témy stále aktuálne. Enormný pokrok, ktorý dosiahlo ľudstvo v týchto rokoch aj s ohľadom na globalizáciu a najmä pripastné rozdiely medzi bohatými a chudobnými na-

rástli do obrovských rozmerov. Miliardy dolárov sa stále vynakladajú pre posilnenie vojenského arzenálu spolu so silnejúcimi konfliktami tak staršími ako aj aktuálnymi, po tragickom začiatku tretieho milénia. – uvádzajú v správe členovia rady.

Členovia a poradcovia dikastéria sa chcú tiež aktuálne pozrieť na historický pápežský dokument Populorum Progressio a osobitne sa zamerať na morálny rozmer, na chudobu vo svete a globalizáciu, na konflikty a dodržiavanie ľudských práv. Na II. svetovom kongrese cirkevných inštitúcií by sa malo zísť 300 delegátov z 80 krajín z piatich kontinentov sveta.

-sg-

Arcibiskup Migliore: Náboženstvo sa nesmie stať nástrojom nenávisťi

Vatikán (31. októbra, RV) – Na plenárnom zasadnutí 62. generálneho zhromaždenia sa hovorilo na tému kultúra a pokoj. S prejavom vystúpi aj arcibiskup Celestino Migliore, pozorovateľ Svätej stolice pri OSN. „Ak máme chápať, že existujú základné ľudské práva, musí byť k tomu nevyhnutne predpoklad univerzálnej a nadpozemskej pravdy o človeku,

ktorá nielen že je nad ostatnými ľudskými aktivitami, ale ich aj určuje. Ľudská dôstojnosť si vyžaduje zaobchádzať rovnako so všetkými,“ uviedol na zasadnutí Mons. Migliore a dodal, že rešpektovanie práva na život na každom stupni od jeho začiatku až po prirodzenú smrť vytvára princíp, podľa ktorého so životom nemôže nik narábať podľa vlastného uváženia. Naša schopnosť rozlišovať medzi tým, čo môžeme a tým čo nemôžeme, je podľa neho tým najdôležitejším pokiaľ hovoríme o ochrane života v jeho najcitlivejšej fáze. Ďalej dodal:

„Základné ľudské práva sú dnes napádané, zneužívané, čo má vážne dopady na pokojnú spolunažívanie, keď štát vyzdvihuje jedno náboženstvo nad ostatné a zakazuje všetky ostatné náboženstvá, či očierňuje náboženské vedomie a popiera náboženstvu jeho verejný priestor. Náboženstvá sú povolávané k práci pre pokoj a na podporu mieru medzi ľuďmi a nesmú sa nikdy stať nástrojom nenávisťi a nemôžu nikdy ospravedlňovať zlo a násilie v mene Boha,“ dodal Mons. Migliore.

-sg-/snímka internet

Nový pápežský ceremoniár: „Svätá omša je dar, nie divadlo“

Po pastoračnej návšteve pápeža Benedikta XVI. v Neapole sa vedenia úradu pápežských slávností ujal nový ceremoniár, Mons. Guido Marini. Na tomto poste vystriedal po dlhých rokoch Mons. Piera Mariniho, ktorého pápež vymenoval za predsedu Pápežskej rady pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Nový pápežský ceremoniár má 42 rokov a pochádza z okolia Janova. Spolupracoval s kardinálom Giuseppem Sirim, ale tiež s arcibiskupmi Dionigim Tettamanzim, Tarcisiom Bertonom a Angelom Bagnascom. Po nástupe do úradu poskytol krátky rozhovor pre internetový spravodaj Petrus:

Povolali vás na ťažkú úlohu...

„Je to tak. Život každého šéfa liturgických slávností Svätého Otca je plný problémov. Sme pred očami tisícov ľudí a nemôžeme si dovoliť luxus dopustiť sa chýb.“

Mnohí sa nazdávajú, že vás do tohto úradu zavolali preto, lebo ste väčší tradicionalista ako Mons. Piero Marini. Aké je však vaše ponímanie liturgie?

„Také, ako to učí Cirkev, nič viac, nič menej. Nie som človekom, ktorý by hľadal nejaké nové, či divné veci. Môžem sa zdať dokonca banálnym, ale liturgia je rešpektovaním pravidiel, ktoré stanovila Cirkev a nevidím dôvod, aby som sa ich nedržel.“

Hovorí sa, že v Janove, kde ste doteraz pôsobil, je liturgia presná, striedma a elegantná, bez nejakých fantastických úletov...

„Ale liturgia je predsa taká už vo svojej povahe. Opakujem: nikto nemôže rušiť liturgické normy Cirkvi. Svätá omša je dar, milosť a nie divadlo. Teda žiadne výmysly, ale absolútny rešpekt liturgických pravidiel.“

Pápež Benedikt XVI. je nielen veľkým teológom, ale aj liturgistom. Správne slúženej liturgii pripisuje veľký význam...

„Spolupracovať so Svätým Otcem je pre mňa veľkou milosťou. Popularitu pápeža vidia všetci, aj jeho odvážne ohlasovanie pravdy. Čo sa týka liturgie, plne súhlasím s názorom Svätého Otca: svätá omša je obetou.“

Prišlo v poslednom období, podľa vášho názoru, k zneužitiu liturgie?

„Viete Cirkev je veľká. Ale, ako to uviedol aj samotný pápež v sprievodnom liste k Motu Proprio Summorum Pontificum, extravagantné interpretácie a zneužitie liturgie tu bolo. To, čo môžem s istotou povedať je, že ja nebudem autorom žiadnej novinky. Obmedzím sa iba na precízne aplikovanie existujúcich pravidiel.“

Čo si myslíte o Motu Proprio, ktorým sa umožnilo slúženie omše v Tridentskom obrade?

„Súhlasím s Motu Proprio na 100%. Išlo o akt spravodlivosti, slobody a prezieravosti.“ **Petrus, Im**

Kongregácia pre Boží kult a vysluhovanie sviatostí: „Svätá omša nie je cirkus“

Motu Proprio Summorum Pontificum Benedikta XVI. o používaní „tridentskej liturgie“ vyvolalo v Cirkvi mnoho otázok, ale tiež aj istý nesúhlas. Svätá Stolica preto pripravuje dokument, ktorý pomôže správne interpretovať toto pápežské nariadenie a prinesie odpovede na mnohé otázky. Prípravu dokumentu potvrdil pre taliansky internetový spravodaj Petrus, Mons. Perl, sekretár Pápežskej komisie „Ecclesia Dei“. Sekretár Kongregácie pre Boží kult a sviatosti, Mons. Albert Malcolm Ranjith Patabendige, pre spomínaný internetový spravodaj potvrdil, že reakcie na pápežský dokument boli pozitívne, ale „a je zbytočné to poprieť, aj kritické a to zo strany teológov, liturgistov, kňazov, biskupov a dokonca kardinálov. Úprimne nerozumiem tomu. Pozývam všetkých, predovšetkým biskupov, aby počúvali pápeža, ktorý je Petrovým nástupcom“.

Podľa Mons. Ranjitha, tieto nesúhlasné názory vychádzajú „z ideologických predsudkov a z pýchy.“ Umožnenie slávenia v tridentskom obrade nie je útokom na liturgiu po II. Vatikánskom koncile. „Aj keď – ako poznamenal Mons. Ranjith – je mi do smiechu, keď počujem mojich priateľov hovoriť, ako je niektorý kňaz svätý, kvôli svojim homíliám, alebo preto, ako rozpráva. Svätá omša je obeta, dar, tajomstvo, nezávisle od kňaza, ktorý ju slúži. Je veľmi dôležité, aby kňaz ustúpil do úzadia. Protagonistom svätej omše je Kristus. Nechápem preto liturgie, ktoré sa zmenia na divadelné vystúpenia s tancom, spevom a potleskom“. Podľa sekretára kongregácie ide o zneužitie liturgie a Vatikánsky úrad na to viackrát upozornil. „Bohužiaľ tieto dokumenty často skončili v archíve, alebo ešte horšie, v odpadkovom koši“. Kritici Motu Proprio sú aj proti používaniu latinského jazyka počas omše. Jeho používanie v liturgii a Cirkvi však „nikdy nebolo zrušené a naviac je zárukou univerzálnosti Cirkvi“.

Mons. Ranjith, sekretár Kongregácie pre Boží kult a vysluhovanie sviatostí sa v rozhovore dotkol aj neúmerne dlhých homílií. „Aj v tomto prípade ide o zneužitie“ – zdôraznil. „Homílie, ako hovorí aj Svätý Otec, sa majú dotýkať exkluzívne katechetického aspektu. Nemôžu byť sociologickou štúdiou, alebo zbytočným táraním. Napríklad, kňazi často nasmerujú homíliu na tému politiky, a to preto, lebo sa na ňu vôbec nepripravili. Prehnane dlhá homília je synonymom slabej prípravy. Homília má mať 10, maximálne 15 minút.“

Petrus, Im

Kardinál Ruini povzbudzuje rehoľníkov k blogovaniu

Taliansko (29. októbra, RV) – Vikár Svätého Otca pre Rímsku diecézu kardinál Camillo Ruini vyjadril nádej, že rehoľníci a rehoľníčky budú častejšie využívať informačné technológie, ktoré sa podľa jeho slov môžu stať „novou formou apoštolátu“. Prihovoril sa im na pôde Pápežskej univerzity sv. Urbana počas diecézneho zhromaždenia Únie generálnych predstavených Talianska, v ktorej je zastúpených 1287 komunít Ríma.

76-ročný kardinál pripustil, že on sám veľmi nerozumie internetu, ale povzbudzuje najmä mladých rehoľníkov a rehoľníčky, aby začali písať blogy a snažili sa tak šíriť evanjelióvu zvesť a pravdu o Ježišovi Kristovi: „Ponúkaním motivácie pre život aj takýmto spôsobom je možné potlačiť nihilizmus a dať hodnotu ľudskej bytosti, hodnotu, ktorá je založená na samom Kristovi a fakte, že Boh sa stal človekom“. -dj-

Svätá stolica na pôde OSN o ochrane životného prostredia

USA (30. októbra, RV) – Na pôde OSN v New Yorku sa v pondelok v rámci 62. generálneho zhromaždenia hovorilo o udržateľnom rozvoji a výzvach, týkajúcich sa životného prostredia. S príhovorom vystúpil aj stály pozorovateľ Svätej stolice pri tejto inštitúcii arcibiskup Celestino Migliore. Pripomenul implementačný plán, ktorý bol prijatý v roku 2002 na Svetovom samite v Johannesburgu a ktorý potvrdil, že udržateľný rozvoj pozostáva z troch základných prvkov – ekonomického rozvoja, sociálneho rozvoja a environmentálnej ochrany, ktoré spolu navzájom súvisia a dopĺňajú sa.

„Naša delegácia verí,“ uviedol Mons. Migliore, „že ochrana životného prostredia znamená viac, ako jeho obranu. Predpokladá pozitívnejšiu víziu ľudskej bytosti v zmysle, že človek nie je pokladaný za záťaž alebo hrozbu pre prostredie, ale za niekoho, kto je zodpovedný za jeho starostlivosť a riadenie. V tomto zmysle nielenže neexistuje protiklad medzi ľudskou bytosťou a životným prostredím, ale vzniká neoddeliteľné spojenie, v rámci ktorého prostredie esenciálne podmieňuje život človeka a jeho rozvoj, a zároveň človek zdokonaľuje a zúšľachtuje životné prostredie svojou tvorivou aktivitou.“

Podľa arcibiskupa je prvotným záujmom Svätej stolice dôležitosť pochopenia morálneho imperatívu, že všetci bez výnimky majú vážnu zodpovednosť ochraňovať prírodné zdroje a všetko, čo nás obklopuje. Vo svojom jadre je environmentálna kríza morálnou výzvou. „Pozyva nás prehodnotiť, ako používame a zdieľame

dobrá Zeme a čo odovzdáme budúcim generáciám. Nabáda nás k tomu, aby sme žili v harmónii s prostredím. To znamená, že vzrastajúca moc človeka nad prírodou musí byť sprevádzaná priamo úmerne rastúcou zodpovednosťou,“ dodáva Mons. Migliore. -dj-

Šport ako faktor pokoja a rozvoja

USA (3. novembra, RV) – Na pôde OSN v New Yorku sa v uplynulých dňoch hovorilo o športe ako faktore pokoja a rozvoja. S prejavom vystúpil aj stály pozorovateľ Svätej stolice pri tejto inštitúcii arcibiskup Celestino Migliore. Poukázal na to, že šport sa stal masovým fenoménom, ktorý dokáže strhnúť davy a lámať zemepisné, rasové, sociálne, ekonomické, aj kultúrne bariéry.

„Šport, praktizovaný zdravým a harmonickým spôsobom,“ zdôraznil Mons. Migliore, „je spôsobom, ako zjednotiť ľudí rôznych kultúr a tradícií vo vzájomnom rešpekte a v pokoji. Dialóg a stretnutia športového druhu majú obrovský potenciál v oblasti budovania mieru a prevencie konfliktov. Kým právo a zákony zostávajú základom pre trvalý mier, šport poskytuje nástroj pre praktické zjednotenie.“ Tieto momenty sú podľa arcibiskupa možno krátke a niekedy prchavé, sú však dôležitým pripomenutím, že medzi ľuďmi je omnoho viac vecí, ktoré spájajú, než tých, ktoré rozdeľujú. -dj-

Caritas v Nepále bojuje proti obchodovaniu s ľuďmi

Nepál (31. októbra, RV/AsiaNews) – Nepálska pobočka Medzinárodnej organizácie Caritas v uplynulých dňoch predstavila mládeži projekt boja proti nezákonnému obchodovaniu s ľuďmi. Riaditeľ pobočky otec Shilas Bogati, vyzval mladých ľudí k „ostrážitosťi voči tejto neľudskej činnosti“. Jeden z pracovníkov organizácie poukázal na to, že „strašné je najmä to, že do obchodovania sú často zainteresovaní vlastní otcovia, sestry, matky a bratia“. Práve preto „náboženské skupiny na všetkých stupňoch musia pomáhať s rozbehnutím prevenčných kampaní“. Riešenie tejto otázky bude na programe februárového zasadnutia Konferencie biskupov Nepálu. Odborníčka Laxmi Pokharelová zdôraznila, že „hlavnou príčinou prekvitajúceho obchodu s ľuďmi je chudoba. Mnohí nevinní muži a ženy sú zneužívaní v pracovnej oblasti, či už v rámci krajiny, alebo mimo nej“. Caritas v Nepále bojuje proti spoločenskému zlu od roku 1992, prostredníctvom vzdelávania mladých a ich nápravy. -mf-

Tri anglikánske farnosti v Írsku chcú hromadne prestúpiť do Katolíckej cirkvi

Tri farnosti Írskej cirkvi, ktorá je írskou vetvou Anglikánskej cirkvi, požiadali o prijatie do Katolíckej cirkvi. Uviedol to katolícky týždenník „The Irish Catholic“. Anglikánske farnosti, ktoré sa nachádzajú v grófstvach Down, Tyrone a Laois, sa hlásia k tradicionalistickému prúdu Írskej cirkvi. Tento prúd vznikol v roku 1991 potom, ako zhromaždenie biskupov Írskej cirkvi povolilo svätenie žien do kňazského stavu. Anglikánsky tradicionalisti odmietli toto rozhodnutie ako „porušenie Písma a tradície“.

Plenárne zhromaždenie biskupov a generálnych vikárov tradicionalistickej anglikánskej cirkvi, schválilo žiadosť o plné a sviatostné spoločenstvo s Rímom. Žiadosť adresovali na Kongregáciu pre náuku viery, kde ju už prijali. Podľa denníka, pozitívne rozhodnutie sa dotkne „niekoľkých stoviek anglikánov v Írsku a bude mať vplyv aj na 400 tisíc členov Anglikánskeho tradicionalistického spoločenstva vo svete, ktorí by mohli prejsť do Katolíckej cirkvi“.

Takáto spoločná žiadosť o plné spoločenstvo s Katolíckou cirkvou je ojedinelá. Väčšinou totiž ide o konverzie jednotlivcov, ako o tom svedčí nedávny prípad manželky biskupa Írskej cirkvi v meste Killala, ktorá prestúpila do Katolíckej cirkvi. CNA Im

Možnosť práce na cirkevných projektoch ako spôsob formácie britských študentov

Veľká Británia (2. novembra, RV/Zenit) – Študenti vo Veľkej Británii majú novú príležitosť, ako si spestriť štúdium zmysluplnou aktivitou. Na internetovej stránke www.catholicgapyear.com bola tento týždeň zverejnená možnosť urobiť si na rok prestávku v štúdiu a venovať tento čas práci na cirkevnom projekte. Projekt organizačne zastrešujú Národný cirkevný úrad pre povolania a Katolícka služba mládeži, ktoré prichádzajú so širokou paletou ponuky rôznych aktivít.

Ako uviedol jeden zo zodpovedných otec Paul Embery, zistilo sa, že mnohí z tých, ktorí pracujú ako dobrovoľníci v prostredí, ktoré má niečo spoločné s vierou, prešli osobným premenením a nechali sa ním formovať, dokonca sa niektorí po skončení školy začali venovať práci pre Cirkev profesionálne. Medzi projekty, ktoré priťahujú najväčší záujem, patrí napríklad práca s mládežou, pomáhanie fyzicky a psychicky postihnutým ľuďom,

alebo pomoc v rozvojových krajinách. „Povzbudzujeme mladých ľudí, aby začali premýšľať nad tým, čo môžu do spoločnosti priniesť, nie nad tým, čo si z nej môžu vziať,“ dodáva otec Embery. -dj-

Cirkev pomáha obetiam povodní v Mexiku

Mexiko (7. novembra, RV/Zenit) – Cirkev v Mexiku a organizácia Charitas podporujú tisíce rodín, ktoré prišli o všetko počas povodne sužujúcej južný štát Tabasco, jednu z najchudobnejších oblastí Mexika. Viac než polovica nízko položených oblastí krajiny ostala tento týždeň pod vodou, po tom, čo hladina rieky Grijalva nebezpečne stúpila po niekoľkodňových prudkých dažďoch. Počas záplavy prišlo o strechu nad hlavou 800 tisíc ľudí. Tisíce ľudí sa však ešte stále nachádza v ich domovoch, čakajúc na záchranné tímy.

Miestna Charitas na situáciu reagovala poskytnutím pomoci vo forme jedla a vody pre postihnuté obyvateľstvo. Záplavové vlny zvyšujú riziko výskytu chorôb.

Biskup Carlos Aquiar Retes, predseda Konferencie biskupov Mexika vyzýva: „Ako Cirkev, pozývame ľudí prispieť k národnej zbierke a ukázať našu solidaritu rovnako dobre ako podporu v modlitbe za našich bratov a sestry, ktorí boli zasiahnutí touto prírodnou katastrofou.“ -mf-

Filipínski biskupi: „Krajina riskuje morálny úpadok“

Filipíny (2. novembra, RV/Fides) – Filipínski biskupi vyzývajú k zastaveniu korupcie a k preskúmaniu šíriacej sa politickej nekorektnosti. Stanovisko Konferencie biskupov bolo podpísané jej predsedom, arcibiskupom Angelom Lagdameom z Jara. Boj medzi súperiacimi politickými stranami sprevádzajú vzájomné obvinenia z kupovania hlasov, používania peňazí na vyvolanie falošných škandálov a diskreditáciu politických protivníkov, ako aj zneužívania verejných rozvojových fondov na financovanie súkromných záujmov.

„Naša krajina riskuje ekonomický a morálny bankrot,“ povedal arcibiskup, vyzývajúci k serióznemu vyšetrovaniu správania prominentných politikov, zvlášť s ohľadom na obchodovanie s hlasmi počas májových volieb. Mons. Lagdameo sa vyjadril, že v civilnom, sociálnom a v politickom živote krajiny musia byť zaručené hodnoty, ako sú „spolahlivosť, transparentnosť, sebakontrola, čestnosť a podporovanie spoločného dobra.“ -mf-

Slovenskí a maďarskí biskupi sa stretli v Budapešti

V utorok 6. novembra sa na pravidelnom stretnutí v Budapešti stretli zástupcovia stálych rád Konferencie biskupov Slovenska a Konferencie biskupov Maďarska. Stretnutie sa uskutočnilo v priateľskej atmosfére. Obe delegácie si navzájom vymenili pohľad na súčasnú situáciu v Katolíckej cirkvi v oboch krajinách. **-jk-**

Svetlík 2007

V dňoch od 24. do 28. októbra prebehlo vo Svite stretnutie pracovníkov s mládežou Svetlík, ktoré pripravila Rada KBS pre rodinu a mládež v spolupráci so Združením kresťanských spoločenstiev mládeže. Cieľom stretnutia, na ktorom sa zúčastnilo 75 mladých pracovníkov z centier pre mládež, animátorov, členov hnutí, združení, kňazov a rehoľníkov je formácia, príprava dôležitých mládežníckych aktivít a vzájomné zdieľanie. Jedným z hlavných bodov programu boli Svetové dni mládeže, ktoré sa uskutočnia v júli na budúci rok v Sydney. Priamo z prípravného stretnutia SDM zo Sydney pricestoval na stretnutie aj koordinátor priprav SDM na Slovensku Andrej Darma a tajomník Sekcie pre mládež Ján Buc. „Bola to pre nás úžasná skúsenosť. Zažili sme jednotu s mnohými národmi a jednotu s Bohom. Verím, že keď tam mladí ľudia pôjdu, zažijú veľké veci. Očakávame nové Turíce, tak ako o tom hovorí Svätý Otec – jednak pre Austráliu, ale aj pre každého, kto tam príde,“ povzbudil mladých týmito slovami Andrej Darma.

Na Svetlíku sa zúčastnil aj riaditeľ Sekcie pre mládež ČBK Vítek Zatloukal, ktorý je koordinátorom organizácie stretnutia na Velehrade. „Cieľom stretnutia je predovšetkým oslava Svetových dní mládeže. Chceme pre tých, ktorí sa nemôžu – najmä z finančného dôvodu – dopraviť do Sydney umožniť sláviť SDM a prežiť tak spoločenstvo Cirkvi a akúsi českú a slovenskú vzájomnosť,“ uviedol pre TK KBS Vítek Zatloukal. Okrem „Austrálskeho večera“, na ktorom sa mohli prítomní

dozvedieť o pripravách na XXIII. SDM viac, sa hovorilo aj o Pastoračnom a evanjelizačnom pláne KBS a príprave Týždňa Cirkvi pre mládež. Formáciu v oblasti „Duchovné sprevádzanie“ viedla počas stretnutia sestra Dária z komunity Blahoslavenstiev z Okoličného.

Eva Jánošíková

Vojenský ordinár a minister obrany si uctili pamiatku zosnulých vojakov

Pri príležitosti Slávnosti Všetkých svätých a Spomienky na všetkých verných zosnulých si 30. októbra vojenský ordinár Mons. František Rábek spolu s ministrom obrany Františkom Kašickým a pracovníkmi ministerstva uctili pamiatku všetkých zosnulých vojakov, ktorí položili život vo vojnových konfliktoch a v zahraničných misiách pri plnení dôležitých vojenských a občianskych povinností pietnym aktom pri Pamätníku zmierenia v areáli ministerstva v Bratislave. Na úvod spomienkového aktu položil veniec k pamätníku minister obrany spolu so štátnym tajomníkom Jaroslavom Baškom a náčelníkom Generálneho štábu generálom Ľubomírom Bulíkom. V prítomnosti ordinára Mons. Rábeka uložil minister obrany do pamätníka urnu s prsťou zeme z Cypru, kde v mierovej vojenskej misii zahynul slovenský vojak Miroslav Hruška. Po príhovoroch ministra obrany a modlitbách Mons. Rábeka a generálneho duchovného Ústredia ekumenickej pastoračnej služby na záver pietneho aktu zapálili pri pamätníku všetci prítomní za zosnulých vojakov kahance. „Spoločne sme sa stretli, aby sme si uctili pamiatku tých, ktorí už nie sú medzi nami. Ktorých sme aj osobne poznali a boli našimi kolegami, našimi blízkymi,“ prihovoril sa prítomným minister. Na spomienkovom stretnutí si prítomní pripomenuli vojakov, ktorí stratili svoj život v mene nevyhasínajúcej nádeje na život a demokraciu - obetiam prvej svetovej vojny, príslušníkom československej streleckej brigády, vojakom v roku 1917 padlých v Rusku, ale aj bojovníkom v SNP. Spomínalo sa tiež na vojakov, ktorí položili život pri plnení úloh v zahraničí len nedávno, napríklad na smrť našich 42 vojakov vracajúcich sa v roku 2006 z Kosova. „Bolesť neodchádza, snažíme sa s ňou naučiť žiť,“ povedal minister. V podvečer odslúžil vojenský ordinár Mons. František Rábek zádušnú sv. omšu za zosnulých príslušníkov Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR v kostole sv. Jána z Mathy v Bratislave. Vo svojom príhovore upriamil pozornosť prítomných na otázky zmyslu života a smrti človeka, na povolanie k večnému životu, či modlitbu za tých, ktorí ich už ako kolegovia predišli na ceste do večnosti. Pietne spomienky a zádušné bohoslužby s kaplánmi Ordinariátu OS a OZ SR sa uskutočnili na celom území SR a v zahraničných misiách v Kosove a na Cypre. **Tibor Ujlacký**

Dvestoročnica kňazského seminára Banskobystrickej diecézy

„Šťastná je tá diecéza, ktorá môže mať vlastný seminár,“ otvoril svoj príhovor apoštolský nuncius na Slovensku Henryk Józef Nowacki 6. novembra 2007 počas osláv dvestoročnice kňazského seminára Banskobystrickej diecézy. Hlavným celebrantom slávnostnej sv. omše v priestoroch Kňazského seminára sv. Františka Xaverského bol diecézny biskup Rudolf Baláž.

„V mene Benedikta XVI. želám celej Banskobystrickej diecéze, aby tento kňazský seminár bol vždy naplnený tak, aby diecéze nikdy nechýbali kňazi, ale aby mohli odchádzať ako misionári aj do tých krajín, kde ich budú potrebovať,“ poprial Mons. Nowacki slávnostnému zhromaždeniu v Badíne. Cirkev i svet potrebuje hlásateľov evanjelia, ale ešte viac potrebuje svedkov. Kňazi v dnešnej dobe majú svedčiť o svojom poslaní kňaza celým svojím bytím. Mons. Nowacki ďalej pokračoval: „Doba, v ktorej žijeme, potrebuje tak intelektuálne, ako aj duchovne pripravených kňazov,“ potom sa dotkol tajomstva životného šťastia kňaza, ktoré spočíva v úplnom sebadarovaní. Spomenul aj historickú pápežskú návštevu v tomto kňazskom seminári v septembri 2003. „Pápež Ján Pavol II. sa pri návšteve v seminári bohoslovcom už neprihovárал slovami, ale gestami a láskou,“ uviedol apoštolský nuncius.

„Ďakujeme Pánu Bohu za všetky dary a pomoc počas týchto 200 rokov,“ privítal diecézny biskup Rudolf v kaplnke seminára predovšetkým dve stovky kňazov vlastnej diecézy a otcovsky im poprial, aby diecézny seminár bol pre nich pevným bodom a istotou, o ktorú sa môžu oprieť. Pri oslave dvestoročnice „nejde o hmotnú budovu, ale o vznik inštitúcie,“ pripomenul spolubratom aj prítomným hosťom biskup Rudolf Baláž. Medzi vzácnymi hosťami prijali pozvanie rektori univerzít v Banskej Bystrici a Ružomberku, dekani teologických fakúlt, rektori kňazských seminárov Slovenska, Moravy a Čiech, riaditelia cirkevných škôl a riaditeľ banskobystrického konzervatória, ktoré vynikajúcim spôsobom vytváralo umelecký hudobný komentár programu celej slávnosti.

Mons. Rudolf Baláž po svojom nástupe do biskupskej služby v roku 1990 najskôr obnovil v 50. rokoch prerušenú činnosť kňazského seminára. Pripomenul prítomným históriu jeho prvej budovy na Kapitulskej ulici v Banskej Bystrici, ktorá dnes slúži ako Diecézne pastoračné centrum Jána Pavla II.

„Dal by Boh, aby sme mali kňazov, ktorí patria Kristovi. Aby sa na každom kroku v našej diecéze ozývala vernosť Bohu,“ vyslovil túžbu diecézny biskup Rudolf. „Drahí bratia, svieťte nastávajúcim generáciám. Nech z nášho seminára vychádzajú kňazi podľa Kristovej vôle“, ukončil príhovor diecézny biskup.

Druhou časťou programu bola slávnostná akadémia v aule kňazského seminára. Počas nej okrem

príhovorov, hudobných vstupov a audiovizuálneho dokumentu vystúpil aj doc. PhDr. Michal Kováč a priblížil osobnosť Štefana Moyses a jeho starostlivosť o slovenskú vzdelanosť a Kňazský seminár. Prednáška ThDr. Ing. Vladimíra Thurzu, PhD., bola venovaná téme: Zdravé rodinné prostredie – úspešný základ seminárnej formácie. Akadémiu ukončil rektor kňazského seminára Vojtech Nepšinský, ktorý predstavil knihu o histórii seminára. Diecézny biskup ju potom venoval všetkým prítomným.

Zuzana Juhaniaková
snímka -pž-

Benediktíni na pastoračnej návšteve v Trenčíne

Na 31. nedeľu cez rok privítala farnosť Trenčín – mesto vzácnu návštevu – mníchov – benediktínov z dediny Bacúrov pri Zvolene. Prišli prezentovať svoju spiritualitu, cieľ i poslanie v dnešnej dobe. Na Slovensku pôsobia od roku 2003 a o tri roky neskôr začali stavať kláštor na kopci za dedinou Sampor. Bude nielen domovom pre mníchov, ale aj miestom pre každého, kto hľadá Boha. V trenčianskej farnosti mali mnísi – benediktíni sväté omše v kostole Narodenia Panny Márie, Notre Dame, kaplnke sv. Anny a v piaristickom kostole. Popoludňajšia projekcia spojená s diskusiou bola obohacujúca o poznanie tohto starobylého rádu, ktorý má v trenčianskom regióne hlboké korene pri Skalke nad Váhom. Dve cirkevné školy v meste – základná a stredná odborná škola – nesú práve meno sv. Benedikta spolu so sv. Andrejom-Svoradom. Prítomnosť mníchov vo farnosti bola zároveň misijnou cestou, pri ktorej ľudia dobrej vôle mohli podporiť stavbu nového kláštora.

Sr. Auxilia Matlová, Školská sestra de Notre Dame

Odpustová slávnosť sv. Karola Boromejského v košickom seminári

V nedeľu 4. novembra sa v košickom seminári konala odpustová slávnosť z príležitosti sviatku patróna seminára sv. Karola Boromejského. Slávnosť začala svätou omšou, ktorú celebroidal košický pomocný biskup Mons. Stanislav Stolárik. Prefekt kňazského seminára v Spišskom Podhradí Ondrej Borsík v homílii zdôraznil rozvoj cnosti u sv. Karola, ktorý bol vzhľadom na jeho postavenie nepravdepodobný, ale predsa uskutočnitelný, na základe čoho sa stal modelom svätosti. Slávnosť pokračovala akadémiou, ktorú pripravili bohoslovci 3. ročníka za hudobného sprievodu Scholy Cantorum košického seminára. V prezentácii predstavili život a dielo svätca. Špirituál košického seminára Ján Mihok prednášal o duchovnosti svätého milánskeho kardinála a uzavrel oficiálnu časť slávnosti. **Jozef Barlaš**

košický exarcha. Spolu si prezreli novú exarchátnu rezidenciu a zotrvali v bratskom rozhovore pri výmene pastoračných skúseností. Vo večerných hodinách vladykovia slávilu liturgiu v košickej Katedrále Narodenia presv. Bohorodičky. Okrem kňazov exarchátnej kúrie koncelebrovali o. John Zeyack z Harrisburgu, o. Julian Gnall zo San Diega a asistoval o. diakon Michael Sullivan z Gilbertu. V príhovore vladyka Skurla vyjadril radosť nad rozvíjajúcimi sa životom v gréckokatolíckych eparchiách, ktoré navštívil. „Naše oči musia byť čisté, aby správne videli svet i pôsobenie Boha v ňom,“ uviedol. Z pastoračných skúseností v USA povzbudil kňazov, aby sa nevenovali oddelene rodičom a deťom, ale spojili formáciu celej rodiny dokopy. Starobylá byzantská liturgia, spievaná v cirkevno-slovanskom a anglickom jazyku bola pre všetkých veriacich obohatením i duchovným spojením v láske a modlitbe. S týmto odkazom hostia z USA pokračovali v ceste návštevou apoštolského exarchátu v Čechách. **Michal Hospodár/ snímka autor**

Vladyka Wiliam Skurla navštívil Košice

V rámci osláv 60. výročia od úmrtia dnes už blahoslaveného mukačevského vladyku Teodora Romžu, na ktorých sa zúčastnili aj hierarchovia a veriaci zámorských eparchií z Pittsburskej metropolie, veriaci z eparchie Van Nuys poctili v utorok 6. novembra svojou návštevou sídlo košického exarchátu. Išlo historicky o prvú návštevu zo strany tejto americkej eparchie. Vladyku Wiliama C. Skurlu so sprievodom prijal vladyka Milan Chautur,

Na Katolíckej univerzite v Ružomberku prebieha duchovná obnova na tému Blahoslavenstvá

Na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) prebieha v týchto dňoch postmisijsná duchovná obnova. Od pondelka 5. novembra do štvrtku 8. novembra ju vedú pátri redemptoristi, témou obnovy sú Blahoslavenstvá. Pedagógom Filozofickej fakulty KU bolo určené osobitné stretnutie v stredu napoludnie. „Keď Boh dokázal premeniť najhorší deň na tejto Zemi, v ktorom sme zabili Božieho Syna na požehnanie, neexistuje už nič, čo by sa premeniť nedalo,“ povedal počas úvodnej bohoslužby duchovnej obnovy v Kostole sv. Rodiny v Rybárpoli páter Michal Zamkovský. V homílii zdôraznil škodlivosť médií, ktoré „sa nás dnes pokúšajú presvedčiť, že sa musíme stále usmievať. Tvrdia, že ak sa neusmievame, pomôže nám nová voda alebo káva. To však nie je pravda“. Duchovná obnova je podľa slov pátra Zamkovského možnosťou, ako vnútorne ožiť a spoznať skutočnú pravdu. „Na tejto ceste nám môžu pomôcť blahoslavenstvá,“ dodal. Duchovná obnova sa koná 13 mesiacov po prvých ľudových misiách na KU. Jej program je oproti misiám kratší, opäť však nechýba pestrosť tém a možností pre záujemcov. Pre študentov, učiteľov i pracovníkov KU sa každý deň slúžia tematické sv. omše o 12.15 hod. v jezuitskom chráme a o 19.30 hod. v Kostole sv. Rodiny v Rybárpoli. Pred začiatkom bohoslužieb je vyhradený čas na sviatosť zmierenia a duchovné rozhovory. V stredu o 18.30 hod. vystúpi v Aule Jána Pavla II. so svojím programom misijné spoločenstvo pri kláštore Redemptoristov v Podolínci Rieka života. **Lukáš Mart'ák**

Dekanátne stretnutie v Bardejove pritiaholo tristo štyridsať mladých

V sobotu 27. októbra sa v Bardejovských Kúpeľoch konalo Dekanátne stretnutie mladých z bardejovského dekanátu. Heslom stretnutia boli slová: „Milujte... ako som ja miloval...“ Stretnutie sa začalo slávením svätej omše pre mladých v kostole, ktorú celebroidal košický arcibiskup Alojz Tkáč. V homílii mladým pripomenul, že aj duchovné povolanie môže byť v dnešnom svete atraktívne. Na svätej omši spievali mladí z Bardejovskej Novej Vsi. Ďalšia časť programu sa konala v priestoroch kinosály. Úvodný ceremoniál si pripravili mladí z Vinbargu v spolupráci so Saleziánmi, ktorí ponúkli pohľad na obyčajné životné situácie a na ich riešenie v súlade s evanjeliom. Mladí z Gaboltova, Dlhej Lúky, Kurimy, Raslavíc a z farnosti sv. Egídia sa do programu aktívne zapojili. Tradične vynikajúci výkon podala kapela zložená z kňazov z našej diecézy - Kerrygma a taktiež speváčka Janka Mattová. Na príprave dekanátneho stretnutia, na ktorom sa zúčastnilo viac než tristo štyridsať mladých a sa vo väčšej časti podieľal kaplán Peter Juhás.

František Barna

Teológ a historik Sasinek v čestnom názve školy

Pri príležitosti 345. výročia založenia Gymnázia v Skalici sa uskutočnili v utorok 30. októbra v skalickom kultúrom dome oslavy, kde udelili škole čestný názov po významnom skalickom rodákovi, „Gymnázium Františka Víťazoslava Sasinka“.

Sasinek bol jeden z najvýznamnejších slovenských historikov druhej polovice 19. storočia. Narodil sa v Skalici 11. decembra 1830. Po gymnaziálnych štúdiách v Skalici, Szolnoku, Bratislave a štúdiu teológie v rakúskom Scheibse a Bratislave, vstúpil v roku 1846 do rehole kapucínov a 1853 bol vysvätený za kňaza. V roku 1864 bol správcom farnosti Rača a o rok neskôr sa stal profesorom dogmatiky na teológii v Banskej Bystrici a tiež opatrovníkom zbierok Matice slovenskej (MS) uložených v Banskej Bystrici. Po smrti biskupa Štefana Moyzesa sa stal tajomníkom MS a odišiel do Martina. Po zrušení MS (1875) sa vrátil do Skalice, ale po krátkom čase odišiel do Prahy, kde pôsobil najskôr v redakcii katolíckych novín Čech, ale aj ako dopisujúci člen Kráľovskej českej spoločnosti náuk, pôsobil aj ako duchovný správca nemocnice Milosrdných sestier. Po návrate na Slovensko (1892) býval

krátko v Radošovciach, Kútoch a napokon odišiel do rakúskeho Mariazellu, kde bol spovedníkom. Od roku 1901 žil na odpočinku až do svojej smrti (1914) v kláštore Milosrdných bratov v Grazi. Jeho telesné pozostatky boli v roku 1930 prevezené do Skalice a uložené v krypte kaplnky sv. Anny.

Sasinek bol všestranne nadaný, písal publikácie s matematickou, filozofickou, jazykovednou a teologickou problematikou.

Ako kňaz kázal nielen po slovensky, ale pôsobil aj ako nemecký kazateľ v Banskej Bystrici. Napísal okolo 2500 štúdií a článkov, z toho približne 250 je venovaných historickej problematike. Zameriaval sa predovšetkým na Uhorsko a spracoval najstaršie dejiny Slovenska a Slovákov.

Jozef Polešenský

Sv. omše v posunkovom jazyku

Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku pripravilo kalendár sv. omší v posunkovom jazyku pre obdobie november 2007 až január 2008, na ktorých sú vítaní všetci nepočujúci a ich priatelia z rôznych miest Slovenska v nasledujúcich termínoch:

Banská Bystrica

Katedrála sv. Františka Xaverského – 25.11.2007 a 27.1.2008 o 14.00 hod. Dňa 26.12.2007 o 11.00 hod. bude sv. omša po ktorej nasleduje Vianočný program s kapustnicou. Preto omša 30.12.2007 nebude.

Trenčín

Kostol Notre Dame – 18.11. a 16.12.2007 a 20.1.2008 o 16.00 hod.

Nitra

Kaplnka sv. Františka Saleského – 9.12.2007 a 13.1.2008 o 16.00 hod.

Kremnica

Kostol sv. Františka Asisského – každú stredu o 16.00 hod. a 24.12.2007 o 14.00 hod.

Lučencec

ZŠ pre SP, na Ulici K. Supa č.48 – 1 krát mesačne

Bratislava

Františkánsky kostol – 4.11. a 2.12.2007 a 6.1.2008
Kostol milosrdných bratov: 18.11. a 16.12.2007 a 20.1.2008 o 9.00 hod.

Kostol sv. Cyrila a Metoda – detská omša – podľa dohody

Prešov

Kostol sv. Mikuláša – 23.12.2007 o 13.00 hod. Je tu možnosť prístúpenia k spovedi o 12.00 hod.

Žilina

Farský kostol Najsvätejšej Trojice (Farské schody) – 25.12.2007 o 15.00 hod. Možnosť spovede o 14.00 hod.

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN

Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: zc@q7.sk; tkkbs@kbs.sk,

Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk